

به نام خدا

فناوری شورورزی با تأکید بر معیارهای مکان‌یابی برای آبرزی پروری دریایی و ساحلی

مؤلفان:

دکتر غلامرضا اسکندری

(عضو هیئت علمی موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور)

دکتر سیدرضا سیدمرغی

(عضو هیئت علمی موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور)

مهندس علیرضا اسکندری

(شرکت دانش بنیان داده گستر آدینه)

دکتر عماد کوچک‌نژاد

(عضو هیئت علمی پژوهشگاه ملی اقیانوس‌شناسی و علوم جوی)

ویراستار علمی:

دکتر سیدمحمد وحید فاریابی

(عضو هیئت علمی موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور)

<p>فناوری شورورزی با تأکید بر معیارهای مکان‌یابی برای آبی‌پروری دریایی و ساحلی / مؤلفان غلامرضا اسکندری... [و دیگران]؛ ویراستار علمی سیدمحمدوحید فارابی. تهران: موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، ۱۴۰۰. ۲۷۸ ص. مصور(رنگی)، جدول.</p> <p>978-600-8451-60-0 : فیبا</p> <p>مؤلفان غلامرضا اسکندری، سیدرضا سیدمر تضایی، علیرضا اسکندری، عماد کوچک‌نژاد. واژه‌نامه. کتابنامه.</p> <p>آب‌های شور -- ایران : Saline waters -- Iran</p> <p>آبی‌پروری -- ایران -- صنعت و تجارت : Aquaculture industry -- Iran</p> <p>آبی‌پروری -- ایران -- برنامه‌ریزی : Aquaculture -- Iran -- Planning</p> <p>اسکندری، غلامرضا، ۱۳۴۴ - : فارابی، سیدمحمدوحید، ۱۳۴۸-، ویراستار</p> <p>TD۴۷۹ :</p> <p>۶۲۸/۱۶۷ :</p> <p>۸۵۴۲۳۵ : شماره کتابشناسی ملی</p> <p>فیبا : اطلاعات رکورد کتابشناسی</p>	<p>عنوان و نام پدیدآور</p> <p>مشخصات نشر</p> <p>مشخصات ظاهری</p> <p>شابک</p> <p>وضعیت فهرست نویسی</p> <p>یادداشت</p> <p>یادداشت</p> <p>یادداشت</p> <p>موضوع</p> <p>شناسه افزوده</p> <p>شناسه افزوده</p> <p>رده بندی کنگره</p> <p>رده بندی دیویی</p> <p>شماره کتابشناسی ملی</p> <p>اطلاعات رکورد کتابشناسی</p>
--	--

نام کتاب: فناوری شورورزی با تأکید بر معیارهای مکان‌یابی برای آبی‌پروری دریایی و ساحلی
مؤلفان: دکتر غلامرضا اسکندری، دکتر سیدرضا سیدمر تضایی، مهندس علیرضا اسکندری، دکتر عماد کوچک‌نژاد
ویراستار علمی: دکتر سیدمحمدوحید فارابی
ویراستار ادبی: گل اندام آل‌علی
شمارگان: ۶۰۰

چاپ اول: سال ۱۴۰۰

ناشر: موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور

ناظر چاپ: مدیریت اطلاعات و ارتباطات علمی

(نشانی: میدان هفت تیر، خیابان قائم مقام فراهانی، خیابان مشاهیر، نبش خیابان غفاری، پلاک ۵،

موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، تلفن ۰۶۸ ۸۸۳۸۱ - www.ifsri.ir)

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۴۵۱-۶۰-۰ (ISBN : 978-600-8451-60-0)

قیمت: ۱۶۹۰۰۰۰ ریال

حق چاپ برای موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور محفوظ است.

پیشگفتار

پیش‌بینی شده است که جمعیت جهان تا سال ۲۰۵۰ به حدود ۹/۷ میلیارد نفر خواهد رسید و برای تغذیه این تعداد جمعیت باید ۷۰-۹۰ درصد تولید غذا و پروتئین افزایش یابد. این در حالی است که سهم تولیدات آبی‌پروری از آب‌های شور و لب‌شور حدود ۲۷-۲۵ درصد است. ظرفیت محدود منابع آب شیرین و افزایش تقاضا برای آب شرب در مناطق خشک و نیمه خشک مانند ایران، توأم با کاهش فزاینده کمی و کیفی آن در مناطق مختلف کشور ناشی از بهره‌برداری غیر منطقی از این منابع در نیم قرن گذشته و نیز آثار زیان‌بار ناشی از پدیده تغییر اقلیم و گرم شدن زمین از سویی و ضرورت ارتقاء امنیت غذایی جامعه، افزایش ثروت ملی، افزایش تولید و اشتغال از سوی دیگر، استفاده و بهره‌گیری بیش از پیش از مجموعه راهکارهای مناسب، بدیع و موثر برای تأمین اهداف مذکور خاصه مدیریت بهینه آب را ضروری نموده است.

لذا، استفاده از اراضی و منابع آب مبتلا به شوری را از طریق فناوری شورورزی همزمان با کاربرد راهکارهای مقابله با این بحران از جمله، مدیریت بهینه منابع آب، افزایش بهره‌وری آب و اصلاح الگوی کشت، راه دیگر بررسی و توجه به امکان استفاده از منابع فراوان آب‌های شور و بسیار شور سطحی، زیرزمینی، زهاب‌های کشاورزی و آب‌های موجود در نوار ساحلی کشور برای تولید محصولات کشاورزی از جمله آبزیان است که در کشاورزی معمول امکان‌پذیر و اقتصادی نبوده، لیکن امروزه در سطح جهانی مبنای شورورزی یا کشاورزی شورزیست می‌باشد.

شورورزی، بهره‌برداری پایدار از محیط‌های شور برای تولید محصولات اقتصادی (کشاورزی، صنعتی و خاصه آبزیان) است. یکی از عوامل مهم برای انجام فعالیت‌های

اقتصادی مختلف در شورورزی، کیفیت آب شور و شناسایی مناطق مستعد موجود در کشور می‌باشد که شناسایی این مناطق و انتخاب مکان مناسب اولین و مهم‌ترین مؤلفه برای هر گونه فعالیت اقتصادی محسوب می‌شود. از آنجایی که منابع قابل دسترس در زمینه شورورزی و معیارهای انتخاب مکان مناسب بسیار کم می‌باشد، لذا هدف از این نوشتار، ارائه راهنمایی برای موارد مختلف کاربرد و مصرف آب‌های شور در شورورزی آبریان و تعیین شاخص‌ها و معیارهای آن می‌باشد.

در خاتمه، شایسته است از مساعدت‌های جناب آقای دکتر محمود بهمنی (ریاست محترم موسسه)، زحمات جناب آقای دکتر سیدمحمد وحید فارابی برای ویراستاری علمی و از زحمات سرکار خانم گل‌اندام آل‌علی که مسئولانه ویراستاری ادبی و صفحه‌آرایی کتاب حاضر را بعهدہ داشتند، سپاسگزاری نماییم.

مؤلفان کتاب

فهرست مندرجات

فصل ۱: شورورزی و سامانه‌های مرتبط با کشتابورزی.....	۱
۱-۱. اهمیت شورورزی.....	۱
۲-۱. شورورزی در ایران.....	۳
۳-۱. سامانه یکپارچه شورورزی.....	۹
۴-۱. سامانه‌های مزارع توأم، چندگونه‌ای و چند تغذیه‌ای مرتبط با شورورزی.....	۱۵
۱-۴-۱. آبی‌پروری - کشاورزی.....	۱۷
۲-۴-۱. آبی‌پروری - جنگل کاری.....	۲۹
۳-۴-۱. آبی‌پروری توأم دریایی و لب‌شور.....	۴۰
۱-۳-۴-۱. چند گونه‌ای دریایی و لب‌شور.....	۴۰
۲-۳-۴-۱. آبی‌پروری چند تغذیه‌ای توأم دریایی و لب‌شور.....	۴۴
منابع.....	۶۱
فصل ۲: گونه‌های قابل پرورش در روش شورورزی.....	۷۱
۱-۲. آبی‌پروری دریایی و مروری بر میزان تولیدات آن.....	۷۱
۲-۲. ماهیان دریایی.....	۷۵
۳-۲. ماهیان زینتی.....	۸۵
۴-۲. سخت پوستان.....	۸۹
۱-۴-۲. میگو.....	۹۰
۲-۴-۲. شاه میگو (لابستر).....	۹۳
۵-۲. نرم‌تنان.....	۹۵
۱-۵-۲. گونه‌های عمده پرورشی صدف در سطح جهان.....	۹۷
۱-۱-۵-۲. صدف‌های خشن (اویستر).....	۹۷

- ۹۸.....۲-۵-۱-۲. کلم ها (Clam) و کاکل (Cockle).....
- ۹۹.....۳-۵-۱-۲. صدف اسکالوپ (Scallops) و پکتن ها (Pectens).....
- ۹۹.....۴-۵-۱-۲. صدف ماسل (Mussel).....
- ۱۰۰.....۲-۵-۲. گونه‌های صدف‌های قابل پرورش در ایران.....
- ۱۰۱.....۶-۲. خیار دریایی.....
- ۱۰۴.....۷-۲. جلبک‌های دریایی.....
- ۱۰۴.....۱-۷-۲. ماکرو جلبک‌های دریایی.....
- ۱۰۸.....۲-۷-۲. میکرو جلبک‌های دریایی.....
- ۱۱۲.....۸-۲. زئوپلانکتون‌های دریایی.....
- ۱۱۲.....۱-۸-۲. روتیفر.....
- ۱۱۳.....۲-۸-۲. آرتمیا.....
- ۱۱۷.....منابع.....
- فصل ۳: معیارهای انتخاب مکان مناسب برای آبی‌پروری دریایی و ساحلی.....**
- ۱۲۳.....۱-۳. معیارهای کیفیت آب و خاک در آبی‌پروری دریایی و ساحلی.....
- ۱۲۳.....۱-۱-۳. معیارهای کیفیت آب.....
- ۱۲۴.....۱-۱-۱-۳. عوامل فیزیکی آب.....
- ۱۲۹.....۲-۱-۱-۳. عوامل شیمیایی آب.....
- ۱۴۵.....۳-۱-۱-۳. عوامل زیستی.....
- ۱۴۷.....۲-۱-۳. معیارهای کیفیت خاک برای آبی‌پروری ساحلی.....
- ۱۵۱.....۲-۳. معیارهای انتخاب مکان برای آبی‌پروری دریایی و ساحلی مبتنی بر زمین.....
- ۱۵۹.....۱-۲-۳. معیارهای انتخاب مکان مناسب برای آبی‌پروری ماهیان دریایی.....
- ۱۶۷.....۲-۲-۳. معیارهای انتخاب مکان مناسب برای پرورش ماهی در قفس‌های دریایی.....
- ۱۹۱.....۳-۲-۳. معیارهای انتخاب مکان مناسب برای مزارع پرورش میگو.....
- ۲۰۱.....۴-۲-۳. معیارهای انتخاب مکان مناسب برای مزارع پرورش آرتمیا.....

۲۰۳.....	۵-۲-۳. معیارهای انتخاب مکان مناسب برای مزارع پرورش ریز جلبک.....
۲۱۷.....	۶-۲-۳. معیارها انتخاب مکان مناسب برای مزارع پرورش ماکرو جلبک.....
۲۲۷.....	۷-۲-۳. معیارهای انتخاب مکان مناسب برای مزارع پرورش صدف.....
	۳-۳. معیارهای پیشنهادی انتخاب مکان مناسب برای آبی‌پروری دریایی و ساحلی مبتنی بر
۲۴۶.....	زمین.....
۲۴۶.....	۱-۳-۳. معیارهای پیشنهادی انتخاب مکان مناسب برای آبی‌پروری ساحلی مبتنی بر زمین.....
۲۵۱.....	۲-۳-۳. معیارهای پیشنهادی انتخاب مکان مناسب برای آبی‌پروری در دریا.....
۲۵۴.....	۳-۳-۳. انتخاب مکان مناسب آبی‌پروری.....
۲۵۹.....	منابع.....
۲۶۹.....	اختصارات.....
۲۷۰.....	واژه‌نامه.....